

תרגיל בית 10 בתורת החבורות 88-218 סמסטר א' תשפ"ב

שאלה 1. מצאו בעזרת משפט קיילי שיכון $\varphi: U_8 \rightarrow S_4$ וכתבו אותו באופן מפורש.
שאלה 2. הוכיחו את האיזומורפיזמים הבאים באמצעות משפט האיזומורפיזמים הראשון (או בכל דרך אחרת):

א. $\mathbb{Q}/\mathbb{Z} \cong \Omega_\infty$.

ב. $(\mathbb{Z} \times \mathbb{Z}) / \langle (1, 1) \rangle \cong \mathbb{Z}$.

ג. $(\mathbb{Z} \times \mathbb{Z}) / \langle (2, 2) \rangle \cong \mathbb{Z} \times \mathbb{Z}_2$.

שאלה 3. מצאו את כל התמונות האפיקורפיות של D_7 .

שאלה 4. נתבונן בתת-החבורה $K_4 \leq S_4$, $K_4 = \{\text{id}, (1\ 2)(3\ 4), (1\ 3)(2\ 4), (1\ 4)(2\ 3)\}$. הנקראת גם חבורת הארבעה של קליין. ודאו כי אתם מבינים מדוע $K_4 \triangleleft S_4$. בשאלה זו נוכיח כי $S_4/K_4 \cong S_3$ בשלוש דרכים שונות.

א. הוכחה ישירה: הראו שבכל מחלקה (שמאלית) של K_4 ב- S_4 יש נציג יחיד σ כך ש- $\sigma(4) = 4$, והגדירו באמצעות הנציגים האלו את האיזומורפיזם הדרוש.

ב. על ידי פעולות: החבורה S_4 פועלת על מחלקת הצמידות של $(1\ 2)(3\ 4)$ על ידי הצמדה. הראו שהפעולה הזו מגדירה הומומורפיזם $S_4 \rightarrow S_3$, שהגרעין שלו הוא K_4 .

ג. על ידי תכונות של S_4/K_4 : הוכיחו כי S_4/K_4 היא חבורה לא אבלית מסדר 6. כיוון ש- S_3 היא החבורה היחידה מסדר 6 שאינה אבלית (עד כדי איזומורפיזם), הסיקו כי $S_4/K_4 \cong S_3$.

שאלה 5. תהי G חבורה ותהי $H \triangleleft G$. ראיתם במשפט האיזומורפיזמים הרביעי (משפט ההתאמה) את הקשר בין תת-חבורות של G/H לבין תת-חבורות של G המכילות את H .

א. הוכיחו שאם $K_1, K_2 \in G$ תת-חבורות המכילות את H , אז

$$(K_1/H) \cap (K_2/H) = (K_1 \cap K_2)/H$$

ב. מכך שאנו יודעים שתת-החבורה הגדולה ביותר של G שמוכלת ב- K_1 וב- K_2 היא $K_1 \cap K_2$, נסחו והוכיחו טענה דומה עבור $(K_1 \cap K_2)/H$.

שאלה 6. תהי G חבורה מסדר n , ויהי $\varphi: G \rightarrow S_n$ שיכון קיילי. הוכיחו ש- $g \in G$ הוא מסדר m אם ורק אם $\varphi(g)$ הוא מכפלה של $\frac{n}{m}$ מחזורים זרים.

שאלה 7. בבנייה של שיכון קיילי בחרנו שמות לאיברים של G , והתאמנו כל $g \in G$ לתמורה שהוא מגדיר ביחס לשמות שבחרנו. הראו שאם היינו בוחרים את השמות באופן שונה, שני השיכונים שמתקבלים היו צמודים זה לזה.

במפורש: נכתוב $G = \{g_1, \dots, g_n\} = \{g'_1, \dots, g'_n\}$ ויהי $\psi: G \rightarrow S_n$ שיכון קיילי ביחס לבחירת השמות $\{g_1, \dots, g_n\}$, ויהי $\varphi: G \rightarrow S_n$ שיכון קיילי ביחס לבחירת השמות $\{g'_1, \dots, g'_n\}$. הוכיחו כי תת-החבורות $\varphi(G)$ ו- $\psi(G)$ של S_n צמודות. בפרוט: הראו שקיימת $\sigma \in S_n$ שעבורה לכל $\tau \in S_n$ מתקיים $\psi(\tau) = \sigma \circ \varphi(\tau) \circ \sigma^{-1}$.
 (הדרכה: קיימת $\sigma \in S_n$ כך ש- $g'_i = g_{\sigma(i)}$ לכל $1 \leq i \leq n$.)

שאלות רשות

את שאלות הרשות אין חובה לפתור, אבל אם פתרתם אותן, בבקשה שלחו לנו את הפתרון שלהן.

שאלה 8. יהיו G_1, G_2 חבורות, תהי $N \triangleleft G_1$ תת־חבורה נורמלית, ויהי $f: G_1 \rightarrow G_2$ הומומורפיזם. נסמן על ידי $\rho: G_1 \rightarrow G_1/N$ את ההטלה הטבעית $\rho(g) = gN$. הוכיחו כי קיים הומומורפיזם $\hat{f}: G_1/N \rightarrow G_2$ כך ש- $f = \hat{f} \circ \rho$ אם ורק אם $\ker f \subseteq N$.

בהצלחה!